

Μιχάλης Χατζημανωλάκης

19,70 – 1ος στους Μηχανολόγους Μηχανικούς ΕΜΠ

Β' Τοσίτσειο Λύκειο Εκάλης

Αυτό που με θυμώνει
δεν είναι απαραίτητα
τα οικονομικά προβλήματα,
αλλά η νοοτροπία που επικρατεί

Γιατί διάλεξες τους Μηχανολόγους Μηχανικούς;

Ανέκαθεν μου άρεσαν τα Μαθηματικά, η Φυσική και γενικά οι θετικές επιστήμες, οπότε στράφηκα στο Πολυτεχνείο, έχοντας απορρίψει την Ιατρική ή την Οδοντιατρική. Δεδομένου επίσης ότι δεν μου άρεσε να ασχολούμαι τόσο πολύ με υπολογιστές, αποφάσισα να επιλέξω τους Μηχανολόγους, που προσφέρουν και ευρύ φάσμα επαγγελματικής διεξόδου. Βέβαια, οι περισσότερες σχολές του Πολυτεχνείου έχουν κάποια μαθήματα στους υπολογιστές, αλλά οι Ηλεκτρολόγοι έχουν πολύ περισσότερα.

Μέσα από αυτή την ειδικότητα τι σκοπεύεις για το μέλλον;

Έχω πολύ άοριστα σχέδια. Αυτό που με ενδιαφέρει είναι η έρευνα. Για να ασχοληθώ με αυτό που θέλω και προτιμώ είναι μάλλον αναγκαίο να μείνω και να δουλέψω στο εξωτερικό. Θα μου άρεσε, για παράδειγμα, να δουλέψω στο Cern. Προς το παρόν θα επικεντρωθώ στις σπουδές μου και μέσα από αυτές θα αποφασίσω πιο συγκεκριμένα για μεταπτυχιακό και για την περαιτέρω πορεία μου.

Τι εισηράτεις από την επιτυχία σου που μπήκες πρώτος στους Μηχανολόγους Μηχανικούς;

Πολύ μεγάλη χαρά. Νιώθω ότι ο κόπος μου ανταμείφθηκε. Βλέπω τη χαρά, ακόμα και τη συγκίνηση, σε ορισμένους γύρω μου, δέχομαι πολλά συγχαρητήρια.

Δημιουργείς ήδη κάποια υποδομή για την πορεία σου στο εξωτερικό;

Είμαι έτοιμος ως προς τις γλώσσες. Ξέρω ήδη, όπως τα περισσότερα παιδιά, Αγγλικά, αλλά επιπλέον έχω μάθει Γερμανικά και Γαλλικά.

Πώς βλέπεις τα πράγματα στην Ελλάδα; Σε προβληματίζουν οι εξελίξεις;

Η κατάσταση στην Ελλάδα κατ' αρχάς δεν μου άρεσει καθόλου και πολλές φορές με θυμώνει. Αυτό που με θυμώνει δεν είναι απαραίτητα τα οικονομικά προβλήματα,

αλλά η νοοτροπία που επικρατεί. Έχοντας πάει πρόσφατα με το Σχολείο στην Ελβετία για να επισκεφθούμε το Cern, η διαφορά που είδα ήταν τεράστια. Έφτασα στο σημείο να αισθάνομαι κατώτερος. Συγκρίνοντας τους Ελβετούς με τους Έλληνες διαπιστώνω ότι δεν υπάρχει κανένα σημείο επαφής. Αυτό με θυμώνει πολύ περισσότερο. Δεν υπάρχει καμία σχέση στην οργάνωση, στη νοοτροπία, στη συμπεριφορά.

Έχεις κάποια παραδείγματα να μας πεις;

Πάρα πολλά απλά πράγματα που όλοι μας ξέρουμε αλλά δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε: Η συγκοινωνία λειτουργούσε άριστα, ήταν πάντα στην ώρα της και εξυπηρετούσε όλες τις περιοχές. Η πόλη είχε ανοιχτούς χώρους, πράσινο, πεζοδρόμια, πάρκα, τα σπίτια ήταν χτισμένα βάσει συγκεκριμένου πολεοδομικού σχεδίου, όχι όπου να 'ναι... Όλα ήταν προσεγμένα, καθαρά. Αυτό οφείλεται και στη συνείδηση που έχουν οι Ελβετοί ως πολίτες. Η συμπεριφορά τους ήταν απολύτως σύμφωνη με τους κανόνες. Όταν το φανάρι είναι κόκκινο, ακόμη και αν ο δρόμος είναι άδειος, περιμένουν οι πεζοί να ανάψει πράσινο για να περάσουν τη διάβαση. Ήταν πάντα ευγενικοί, αλλά ψυχροί, υπερβολικά τυπικοί—αυτό δεν μου άρεσε.

Ποια συναισθήματα σου γεννήθηκαν με την επιστροφή σου στην Αθήνα;

Στενοχώρια. Πιστεύω ότι ως χώρα είχαμε και έχουμε δυνατότητες, αλλά δεν έχουμε εκμεταλλευτεί τις ομορφιές της Ελλάδας όπως πρέπει. Στη συμπεριφορά μας προς τους τουρίστες αντανakλάται η νοοτροπία που έχουμε οι ίδιοι ως πολίτες, δηλαδή η αδιαφορία μας για το συλλογικό, που πηγάζει από το ενδιαφέρον μας αποκλειστικά και μόνο για τον εαυτό μας και το προσωπικό συμφέρον. Ο ταξιτζής, ο καταστηματάρχης θα προσπαθήσουν να ξεγελάσουν τον τουρίστα όπου μπορούν. Αυτό βραχυπρόθεσμα έχει κάποιο όφελος για τους ίδιους, αλλά μακροπρόθεσμα δεν ωφελεί το σύνολο της κοινωνίας.

Είσαι αισιόδοξος ότι αυτή η νοοτροπία, η καθημερινότητα μπορεί να αλλάξει;

Επειδή εγώ ο ίδιος δεν θα έλεγα ότι έχω κάποια οργή, κάποιον θυμό προς το σύστημα, δεν ξέρω πώς αισθάνονται αυτοί που επιθυμούν να κάνουν κατάληψη, τι έχουν αντιμετωπίσει στη ζωή τους. Οπότε πιθανολογώ ότι ίσως η κατάληψη για μία, δύο, τρεις μέρες να είναι δικαιολογημένη. Αυτό που θεωρώ αδικαιολόγητο και απαράδεκτο είναι το να καταλαμβάνονται κτήρια για μήνες, το να είμαι φοιτητής που θέλει να μάθει και να μην μπορώ να μπω στη Σχολή μου

Είμαι περισσότερο απαισιόδοξος. Παρά το γεγονός ότι την εφετινή χρονιά δεν μπορούσα να ενημερώνομαι τόσο πολύ, η γενική εικόνα που έχω αποκτήσει είναι ότι η κατάσταση χειροτερεύει. Η εκδοχή να «βάλουμε μυσάλο» και να αλλάξουν τα πράγματα δεν είναι ορατή.

Πώς βλέπεις τη στάση της νεολαίας, τους συμμαθητές σου, είστε πρόθυμοι να κάνετε κάτι για να αλλάξουν τα πράγματα;

Η νέα γενιά—δεν μου άρεσει καθόλου που θα το πω αυτό—με έχει απογοητεύσει. Θα

αναφερθώ πολύ συγκεκριμένα στο γεγονός ότι η Χρυσή Αυγή ένα μεγάλο μέρος των ψήφων της το έχει πάρει από άτομα της ηλικίας μου. Από την άλλη μεριά υπάρχουν οι νέοι που επαναστατούν χωρίς σκοπό, αδιαφορούν για τις δημοκρατικές κατακτήσεις, για παράδειγμα το δικαίωμα ψήφου στα 18, ψηφίζουν χωρίς συνείδηση, με εξαίρεση ορισμένους που δραστηριοποιούνται, ενημερώνονται και αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο σύμφωνα με το πώς ονειρεύονται το μέλλον.

Αυτό που μου περιγράφεις δείχνει μια «α-πολιτική» νοοτροπία.

Πού οφείλεται κατά τη γνώμη σου;

Νομίζω ότι αυτή η νοοτροπία, η αποστασιοποίηση από την πολιτική, η αδιαφορία, υπάρχει ευρύτερα στους Έλληνες, όχι μόνο στους νεότερους. Τα κριτήρια με τα οποία ψηφίζουν είναι πραγματικά τυχαία. Έχω ακούσει διάφορα: ψηφίζουν ένα κόμμα για το χρώμα του, επειδή ο τάδε πολιτικός αρχηγός έχει την ίδια καταγωγή με αυτούς... Άλλοι πιστεύουν ότι η ψήφος τους δεν έχει αξία, οπότε βαριούνται να ψηφίσουν, άλλοι μόνο κατηγορούν και αποποιούνται κάθε ευθύνη.

Παρά ταύτα είμαστε ένας λαός που μιλάμε συνέχεια για πολιτική...

Ναι, αλλά αρεσκόμαστε μόνο να φωνάζουμε, ο καθένας να λέει τις ιδέες του έτσι απλά, χωρίς όμως αυτές να καθρεφτίζουν και μια προσωπική στάση ζωής ή να παίρνουν τη μορφή κάποιας δράσης. Ίσως να ισχύει ότι «λέμε πολλά και κάνουμε λίγα».

Εσύ διαχωρίζεις τους πολιτικούς ως πρόσωπα από την πολιτική ως κοινωνική δραστηριότητα;

Πιστεύω ότι τα πολιτικά πρόσωπα συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στο πώς διαμορφώνεται η πολιτική συνείδηση του κόσμου. Ως χώρα έχουμε τους πολιτικούς που μας αξίζουν. Δεδομένου ότι εμείς τους ψηφίζουμε, η πολιτική που υφίσταμεθα διαμορφώνεται από τους πολιτικούς που οι ίδιοι επιλέγουμε.

*Η νοοτροπία που έχουμε
οι ίδιοι ως πολίτες
[αντανakλάται]
στην αδιαφορία μας
για το συλλογικό,
που πηγάζει
από το ενδιαφέρον μας
αποκλειστικά και μόνο
για τον εαυτό μας
και το προσωπικό
συμφέρον*

Γιατί νομίζεις ότι κάνουμε αυτές τις επιλογές;

Ίσως να οφείλεται σε αυτό που είπα προηγουμένως: ότι αδιαφορούμε και τα κριτήρια με τα οποία ψηφίζουμε δεν είναι σοβαρά. Ίσως επειδή η παιδεία μας είναι ελλιπής και αυτό φαίνεται στον τρόπο που ψηφίζουν ορισμένοι. Ίσως επειδή υπάρχει απαξίωση της πολιτικής, πράγμα που φαίνεται και από τα ποσοστά αποχής. Ίσως και οι ίδιοι οι πολιτικοί να έχουν μεγάλο μέρος ευθύνης επειδή παρασύρουν τους ψηφοφόρους σε μη ρεαλιστικές προτάσεις.

Πώς κρίνεις την αποχή ως στάση;

Έχω ακούσει από πολύ κόσμο ότι είναι ένας τρόπος διαμαρτυρίας, ότι δηλώνει πως ο κόσμος έχει απηυδιστεί, αλλά δεν τη θεωρώ σωστή επιλογή. Αν ήθελα να διαμαρτυρηθώ θα πήγα να ψηφίσω και θα έριχνα λευκό. Διαφορετικά, ακόμα και αν κανένα κόμμα δεν με αντιπροσωπεύει, θα ψηφίσω αυτό που με αντιπροσωπεύει κάπως περισσότερο.

Η δική σου στάση είναι πολιτική με την έννοια ότι ενδιαφέρεσαι να συμμετέχεις, ακόμα και αν δηλώνεις αρνητική στάση με τη συμμετοχή σου, παρά να απέχεις και να μην έχεις φωνή.

Ναι, βρίσκω ότι η αποχή είναι η πιο εύκολη λύση. Πρέπει με τη στάση σου να δείχνεις ότι δεν απορρίπτεις τη δημοκρατική αυτή διαδικασία, αλλά ότι απορρίπτεις το συγκεκριμένο σύστημα.

Η νοοτροπία σου ως φοιτητή πώς θα είναι σε σχέση με τις καταλήψεις και τις διάφορες πολιτικές νεολαίες;

Κατ' αρχάς η όλη κατάσταση με τα κόμματα στα πανεπιστήμια και στο Πολυτεχνείο πραγματικά με εξοργίζει. Δεν μου αρέσει καθόλου ότι αναμειγνύονται σε τέτοιο βαθμό με τις σπουδές, ότι ασκούν πιέσεις, ότι προσπαθούν να προσηλυτίσουν κόσμο. Νομίζω ότι ακόμα και αν μου πρότεινε το κόμμα που θα ήθελα να ψηφίσω να ενταχθώ στην παράταξή του δεν θα το έκανα. Επίσης, έχω ακούσει και για φαινόμενα βίας –δεν ξέρω αν αυτό

αλληθεύει. Αλλά δεν είναι δυνατόν να υπάρχει μίσος μεταξύ των κομμάτων ή οι αντίπαλοι να προβαίνουν σε βιαιοπραγίες. Πιστεύω εξάλλου ότι οι αρχηγοί αυτών των μορφωμάτων δεν πιστεύουν απαραίτητα στη νοοτροπία τού κόμματος, αλλά προσπαθούν να επωφεληθούν οι ίδιοι ασκώντας επιρροή. Με λίγα λόγια οι σπουδές δεν έχουν σχέση με τα κόμματα. Κρίνοντας και με το τι γίνεται στο εξωτερικό, δεν νομίζω ότι υπάρχει αλλού το φαινόμενο ότι για να πάρεις τις σημειώσεις τού μαθήματος πρέπει να ψηφίσεις το αλλη ή το βήτα κόμμα.

Και τις καταλήψεις πώς τις βλέπεις; Εσύ βέβαια στο Αρσάκειο δεν τις έχεις ζήσει. Γι' αυτό δεν μιλάω μόνο για τον πανεπιστημιακό χώρο αλλά και για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Επειδή εγώ ο ίδιος δεν θα έλεγα ότι έχω κάποια οργή, κάποιον θυμό προς το σύστημα, δεν ξέρω πώς αισθάνονται αυτοί που επιθυμούν να κάνουν κατάληψη, τι έχουν αντιμετωπίσει στη ζωή τους. Οπότε πιθανολογώ ότι ίσως η κατάληψη για μία, δύο, τρεις μέρες να είναι δικαιολογημένη. Αυτό που θεωρώ αδικαιολόγητο και απαράδεκτο είναι το να καταλαμβάνονται κτήρια για μήνες, το να είμαι φοιτητής που θέλει να μάθει και να μην μπορώ να μπω στη Σχολή μου. Ειδικότερα, όταν οι καταληψίες δεν έχουν κάποιο συγκεκριμένο αίτημα, αλλά το κάνουν επειδή το βρίσκουν συναρπαστικό. Αυτό συμβαίνει σίγουρα στα λύκεια, έχω προσωπικούς φίλους και γνωρίζω ότι κάτι τέτοιο συμβαίνει στα δημόσια σχολεία. Δηλαδή κάποιοι απλά δεν θέλουν να κάνουν μάθημα και κλείνουν το σχολείο για όλους τους υπόλοιπους, ώστε να ωφεληθούν οι ίδιοι, μιας και έτσι δεν θα παίρνουν ούτε εκείνοι απουσίες.

Αυτό το βλέπεις να ισχύει γενικότερα στην κοινωνία μας;

Βεβαίως. Και είναι ένα ακόμα από τα πράγματα που με ενοχλούν στη σύγχρονη Ελλάδα. Δηλαδή, **σχετικά μικρές ομάδες ατόμων και συμφερόντων μπορούν να**

Υπάρχουν νέοι που επαναστατούν χωρίς σκοπό, διαφορούν για τις δημοκρατικές κατακτήσεις, για παράδειγμα το δικαίωμα ψήφου στα 18, ψηφίζουν χωρίς συνείδηση, με εξαίρεση ορισμένους που δραστηριοποιούνται, ενημερώνονται και αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο σύμφωνα με το πώς ονειρεύονται το μέλλον

δημιουργήσουν μεγάλα προβλήματα, όπως είχε συμβεί με τα ταξί και άλλες επαγγελματικές ομάδες.

Και πιστεύεις ότι έχει επιπτώσεις σε αυτό που ονομάζουμε δημοκρατία;

Σίγουρα, ναι. Και αυτό οφείλεται στη νοοτροπία που έχουμε. Κανονικά αυτές οι ομάδες ακόμα κι αν ήξεραν ότι έχουν τη δύναμη να δράσουν έτσι, θα έπρεπε να μην το κάνουν. Και αυτό να είναι συνειδητή απόφαση. Σίγουρα έχει επιπτώσεις στη δημοκρατία η όλη συμπεριφορά, γιατί **μία μειοψηφία, προκειμένου να περάσει το δικό της, καταφεύγει σε μη νόμιμα μέσα και δεν λαμβάνει υπ' όψιν της το σύνολο της κοινωνίας.**

Για μίλησέ μας για τα χόμπι σου.

Παίζω μπάσκετ σε μια ερασιτεχνική ομάδα κοντά στο σπίτι μου, στον Άγιο Στέφανο. Είναι κάτι που θα συνεχίσω, γιατί μου αρέσει πολύ. Μου αρέσει η προπόνηση, το τρέξιμο και η προσπάθεια για το σουτ. Εκτός από το μπάσκετ, μου αρέσει πάρα πολύ το σκάκι, γιατί χρειάζεται μνήμη και αποκλείει τον παράγοντα τύχη. Παίζω συχνά με έναν συγκεκριμένο φίλο μου. Έκανα σκάκι και παλιά, στο δημοτικό, στα απογευματινά μαθήματα τού Σχολείου. Τώρα που θα έχω περισσότερο χρόνο σκέφτομαι να γραφτώ σε κάποιο σύλλογο, ώστε να παίζω πιο συστηματικά, ίσως μία φορά την εβδομάδα.

Το μπάσκετ είναι γρήγορο παιχνίδι, πρέπει να πάρεις άμεση απόφαση για το τι θα κάνεις. Αντίθετα στο σκάκι έχεις χρόνο να σκεφτείς αυτό που θα κάνεις. Πιστεύεις ότι αυτά τα δύο μαζί σου δίνουν κάποια εφόδια στη ζωή σου;

Πιστεύω ότι το μπάσκετ με βοηθάει πολύ περισσότερο από το σκάκι. Ενώ αντιμετωπίζω το σκάκι σαν άσκηση μυαλού και κάποιας μορφής διασκέδαση, το μπάσκετ, ως ομαδικό άθλημα, με έχει βοηθήσει να συνεργάζομαι με άλλα άτομα, να αποδέχομαι τα μειονεκτήματα των άλλων μέσα στην ομάδα και, είτε μου αρέσει είτε όχι, να συνεργάζομαι μαζί τους.